

17.05.2017

Kj/4

§ 239

Den av ledamoten Emma Kari väckta motionen om lösgöring av Vanda Energi från Fennovoimas kärnkraftsprojekt

HEL 2017-000741 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige beslutade återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

Behandling

Ledamoten Emma Kari understödd av ledamoten Silvia Modig föreslog att stadsfullmäktige skulle besluta återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning utgående från att stadsstyrelsen ska uppmanas att inleda ägarstyrningsåtgärder i syfte att sammankalla en extra bolagsstämma för att lösgöra Vanda Energi från Fennovoimas kärnkraftsprojekt.

4 omröstningen

Fortsatt behandling av ärendet JA, återremiss NEJ

JA-förslag: Fortsättning

NEJ-förslag: Stadsfullmäktige återremitterar motionen för ny beredning utgående från att stadsstyrelsen ska uppmanas att inleda ägarstyrningsåtgärder i syfte att sammankalla en extra bolagsstämma för att lösgöra Vanda Energi från Fennovoimas kärnkraftsprojekt.

Ja-röster: 37

Hennariikka Andersson, Maija Anttila, Sirpa Asko-Seljavaara, Harry Bogomoloff, Gunvor Brettschneider, Mika Ebeling, Matti Enroth, Patrik Gayer, Eero Heinäluoma, Fatbardhe Hetemaj, Nuutti Hyttinen, Ville Jaloaara, Seppo Kanerva, Helena Kantola, Laura Kolbe, Kauko Koskinen, Terhi Koulumies, Heimo Laaksonen, Timo Laaninen, Maria Landén, Harri Lindell, Jape Lovén, Pekka Majuri, Seija Muurinen, Sari Mäkimattila, Lasse Männistö, Jan D Oker-Blom, Pia Pakarinen, Mika Raatikainen, Timo Raittinen, Marcus Rantala, Tatu Rauhamäki, Risto Rautava, Laura Rissanen, Wille Rydman, Ilkka Taipale, Ulla-Marja Urho

Nej-röster: 39

Zahra Abdulla, Outi Alanko-Kahiluoto, Paavo Arhinmäki, Jussi Chydenius, Yrjö Hakanen, Jasmin Hamid, Mari Holopainen, Veronika Honkasalo, Rene Hursti, Suzan Ikävalko, Sirkku Ingervo, Emma Kari, Otso Kivekäs, Dan Koivulaakso, Tuuli Kousa, Minerva Krohn, Eija Loukoila, Hannele Luukkainen, Silvia Modig, Elina Moisio, Sami Muttilainen, Ter-

17.05.2017

Kj/4

hi Mäki, Hannu Oskala, Osku Pajamäki, Terhi Peltokorpi, Erkki Perälä, Sirpa Puhakka, Tuomas Rantanen, Nasima Razmyar, Jukka Relander, Pekka Saarnio, Osmo Soininvaara, Leo Stranius, Johanna Sydänmaa, Kaarin Taipale, Thomas Wallgren, Tuomo Valokainen, Sanna Vesikansa, Anna Vuorjoki

Blanka: 8

Pentti Arajärvi, Nina Huru, Jukka Järvinen, Arja Karhuvaara, Björn Månsson, Sara Paavolainen, Jaana Pelkonen, Tomi Sevander

Frånvarande: 1

Juha Hakola

Stadsfullmäktige beslutade återremittera ärendet till stadsstyrelsen för ny beredning.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernstyrningschef, telefon: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kari Emma ym. valtuustoaloite kvsto 18.1.2017 asia 46
- 2 Vantaan Energian lausunto

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Stadsfullmäktige beslutar anse den av ledamoten Emma Kari väckta motionen vara slutligt behandlad.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Emma Kari och 20 andra ledamöter föreslår i sin motion att Helsingfors stad i samverkan med majoritetsägaren Vanda inleder styrningsåtgärder, vars mål är att Vanda Energi Ab lösgör sig från Fennovoimas kärnkraftsprojekt.

Stadsstyrelsen konstaterar att Vanda Energi Ab:s verksamhetsområde är affärsverksamhet som omfattar el, värme och naturgas och annan energiförsörjning och framställning och försäljning av därtill hörande produkter, energitjänster och annan affärsverksamhet i branschen. Helsingfors stad äger 40 % och Vanda stad 60 % av aktierna i Vanda

Energi Ab. Vanda Energi Ab är därmed en av Vanda stads dottersammanslutningar och en av Helsingfors stads intressesammanslutningar.

Vanda stad behandlar en fullmäktigemotion med motsvarande innehåll. Vanda Energi Ab har gett ett utlåtande om motionen till Vanda stad. Utlåtandet utgör bilaga 1.

De huvudsakliga målen för verksamheten i koncernen Vanda Energi är att pålitligt leverera el och fjärrvärme till kunder och att öka bolagets värde. Att säkerställa bolagets produktionsförmåga och -kapacitet också i framtiden är en väsentlig del av en pålitlig funktionsförmåga. De utmanande mål som ställs av EU och i internationella avtal för att minska koldioxidutsläppen och öka andelen förnybar energi förutsätter att Vanda Energi gör kontinuerliga satsningar för att öka både produktionen utanför utsläppshandeln och energiproduktionen som grundar sig på förnybar energi. Genom att göra så här fortsätter bolaget samtidigt att minska produktionen som grundar sig på fossila bränslen. Bolaget har redan länge haft som mål att trygga sin egen elproduktionskapacitet med ett så mångsidigt produktionssortiment som möjligt.

Enligt Vanda Energi Ab kommer importberoendet i fråga om el att öka under de närmaste åren då drifttiden för de gamla basproduktionsanläggningarna lider mot sitt slut, om det inte görs ersättande investeringar i den leveranssäkra baskraftproduktionen. Kärnkraft är enligt bolaget en av de förmånligaste baskraftproduktionsformerna och dess konkurrenskraft ökar i framtiden i och med de åtgärder som vidtas för att stävja klimatförändringen och begränsa koldioxidutsläppen.

Enligt uppgift från Vanda Energi Ab gör bolagets styrelse alltid då den fattar beslut om deltagande i investeringsprojekt en omfattande bedömning om projektets risker, eventuella realiseringsscenarier och deras konsekvenser för bolaget och projektens lönsamhet. Investeringen i Fennovoimas kärnkraftsprojekt är till storleken ca 15 % av Vanda Energis hela investeringsvolym, och därmed inte till storleken sådan att projektet i fall av ett misslyckande äventyrar bolagets ekonomi och orsakar skada för skattebetalarna i staden.

De risker i fråga om lönsamhet eller risker som ingår i Fennovoima Ab:s kärnkraftsprojekt Hanhikivi 1 är inte större än riskerna i bolagets övriga investeringsprojekt. Enligt Vanda Energi minskar bolagets kostnadsrisk bland annat av att Fennovoima Ab fungerar enligt den s.k. Mankala-principen, där bolaget levererar el som den producerar till sina aktieägare till ett självkostnadspris, i förhållande till ägarandelarna. Kraftaktiebolaget SF:s och dess aktieägares, inklusive Vanda Energi Ab, Mankala-ansvar av Fennovoimas kostnader börjar först vid det kommersiella ibruktageandet av kärnkraftsanläggningen, som beräknas

ske år 2024. Det här begränsar på ett betydande sätt Kraftaktiebolaget SF:s och dess aktieägares risk under byggtiden med beaktande av att anläggningen anskaffas till ett fast pris där leverantören svarar för merkostnaderna vid eventuella dröjsmål. Också efter det kommersiella ibrukttagandet begränsas Mankala-ansvaret enligt en bestämmelse i bolagsordningen endast till de kostnader som orsakas av produktion och anskaffning av el och annan energi. Dessutom har man med anläggningsleverantören kommit överens om garantier som gäller elens självkostnadspris och som betydligt minskar risken under de första åren av kommersiell produktion.

Enligt Vanda Energi Ab har kostnaderna för anläggningen Hanhikivi 1 inte ändrats för aktieägarna i Kraftaktiebolaget SF, och anläggningsleverantören har förbundit sig till de tidsscheman som den meddelat både till Fennovoima och Strålsäkerhetscentralen. Tidsschemana grundar sig på att kärnkraftsanläggningen tas i kommersiellt bruk år 2024.

Enligt uppgift från Vanda Energi Ab har problemen i kärnkraftsprojekten som pågår i Europa analyserats och utifrån det har planeringens avgörande betydelse för projektets högklassiga genomförande konstaterats. Genom en högklassig planering säkerställs att eventuella ändringar i bygghasen förblir obetydliga och att projektet fortskrider ändamålsenligt. I projektet Hanhikivi 1 har riktigheten och kvaliteten av planeringsmaterialet betonats och kraven och målen i fråga om kärnsäkerhet antecknats i anläggningsleveransavtalet. I avtalet förutsätts på många punkter uttryckligen att Strålsäkerhetscentralens anvisningar och bestämmelser följs. För att följa de bindande avtalsförpliktelserna har anläggningsleverantören ökat resurserna som riktas till projektet och flyttat en del av sina mest erfarna anställda till projektet.

Enligt Vanda Energi Ab är säkrandet av kärnsäkerheten, följandet av lagstiftningen som gäller kärnenergi och anläggningsleverantörens högklassiga planeringsmaterial viktigare med tanke på projektet än tidsschemat för bygglovsprocessen.

Enligt Vanda Energi Ab behandlade en skiljedomstol Kestra Oy:s bindning till den fortsatta finansieringen av Fennovoimas kärnkraftsprojekt. Bolaget ansågs inte ha gett en bindande anmälan om deltagande och det deltar därför inte i den fortsatta finansieringen av Fennovoimas projekt. Kestra Oy fortsätter dock åtminstone tills vidare som aktieägare i Kraftaktiebolaget SF. Skiljedomstolens beslut påverkar inte heller bundenheten av Kraftaktiebolaget SF:s övriga aktieägare. Enligt Vanda Energi Ab har bolaget, och även alla andra aktieägare som undertecknat Kraftaktiebolaget SF:s delägaravtal, obestriddligen bundit sig till projektet och dess fortsatta finansiering.

Stadsstyrelsen konstaterar att Vanda Energi Ab är ett aktiebolag och därmed en självständig juridisk aktör. Enligt 1 kap. 5 § i aktiebolagslagen (624/2006) är syftet med ett aktiebolags verksamhet att bereda vinst åt aktieägarna, om inte annat föreskrivs i bolagsordningen. Enligt 8 § i samma kapitel ska bolagets ledning omsorgsfullt främja bolagets intressen. Att fungera enligt bolagets syfte kan betraktas vara i bolagets intresse.

I bolagsordningen för Vanda Energi Ab bestäms inget mål för verksamheten som avviker från målet att bereda vinst åt bolaget. Bolagets styrelse fattar med stöd av den allmänna behörigheten i aktiebolagslagen besluten om till exempel betydande investeringsprojekt med beaktande av syftet för bolagets verksamhet.

Koncerndirektivet som stadsfullmäktige har godkänt 25.5.2016, § 138, kan till tillämpliga delar utnyttjas i styrningen av stadens intressesammanslutningar. Enligt koncerndirektivet följer staden i sin koncernstyrning bland annat de uppgifts- och ansvarsfördelningar mellan förvaltningsorgan och andra organ och ägaren som fastställs i lagstiftningen om sammanslutningar.

Enligt de ägarpolitiska riktlinjerna för stadens enheter med nettobudgetering, affärsverk och koncernsammanslutningar, som stadsstyrelsen godkände 26.4.2011, § 431, utgör konkurrenskraftiga energitjänster målet för Vanda Energi Ab:s verksamhet.

Vanda Energi Ab:s styrelse har i fråga om Fennovoima Ab:s kärnkraftverksprojekt Hanhikivi 1 fattat ett beslut att bolaget binder sig till kärnkraftverksprojektet utgående från företagsekonomiska grunder. Bolaget anser att dess deltagande i Fennovoimas kärnkraftverksprojekt är i enlighet med bolagets strategi och ett motiverat sätt att trygga bolagets långsiktiga produktionskapacitet.

Helsingfors stad bör som minoritetsägare i bolaget inte med hjälp av ägarstyrning lägga sig i ett investeringsbeslut som bolagets styrelse har fattat och som hör till styrelsens behörighet.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Atte Malmström, koncernstyrningschef, telefon: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Kari Emma ym. valtuustoaloite kvsto 18.1.2017 asia 46
- 2 Vantaan Energian lausunto

17.05.2017

Kj/4

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

För kännedom

Kaupunginkanslia

Beslutshistoria

Kaupunginhallitus 02.05.2017 § 465

HEL 2017-000741 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa valtuutettu Emma Karin aloitteen loppuun käsitellyksi.

24.04.2017 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Atte Malmström, konserniohjauksen päällikkö, puhelin: 310 25472
atte.malmstrom(a)hel.fi